

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพธารมย์ จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ค้นคว้าจากเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางประกอบการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
2. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
3. องค์การบริหารส่วนตำบล
4. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
5. ประวัติและสภาพทั่วไปของอำเภอโพธารมย์
6. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร
7. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

1.1 ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

สมพงษ์ เกษมสิน (2523 : 140) ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่น ไว้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ส่วนการปกครองของประเทศหรือรัฐซึ่งทำหน้าที่สำคัญที่รับผิดชอบในการดำเนินเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับประชาชนในท้องที่หรือในขอบเขตแห่งใดแห่งหนึ่ง โดยเฉพาะ และเป็นการสมควรที่จะมอบเรื่องดังกล่าวให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นผู้บริหารโดยมีฐานะเป็นรองจากการบริหารของรัฐบาลในส่วนกลาง

ประธาน คงฤทธิ์ศึกษกร (2525 : 7) ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น เป็นหน่วยการปกครอง ซึ่งรัฐได้จัดตั้งขึ้นให้มีอำนาจปกครองตนเองมีสิทธิตามกฎหมาย และมีองค์กรที่จำเป็นในการปกครอง เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ให้สมความมุ่งหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ

พรชัย เทพปัญญา และคณะ (2537 : 1) ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น คืออำนาจหน้าที่ที่จะกำหนดและการบริหารกิจการภายในเขตพื้นที่ที่กำหนดและขนาดของพื้นที่ที่ว่านี้อยู่ภายในประเทศและมีขนาดเล็กกว่าประเทศและยังอธิบายไว้เพื่อเติมอีกว่าการปกครอง

ท้องถิ่น คือ การบริหารงานทางการเมืองของหน่วยงานย่อยพื้นที่และประชากรของประเทศ ซึ่งมีขนาดเล็กที่สุด

ทวี พันธุวาสิฎฐ์ (2537 : 108) อธิบายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองตนเองของชุมชนที่มีองค์การเกิดขึ้นทำหน้าที่ในเขตพื้นที่ที่กำหนด มีอำนาจในการบริหารงาน มีอำนาจในการวินิจฉัยตัดสินใจและสภาพของท้องถิ่นเป็นองค์กรที่สำคัญ

ลิขิต ธีระเวคิน (2540 : 386) ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่นว่า เป็นการปกครองโดยวิธีการซึ่งหน่วยการปกครองในท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งผู้ทำหน้าที่ปกครองโดยอิสระและได้รับอำนาจโดยอิสระ โดยความรับผิดชอบซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง แต่การปกครองท้องถิ่นยังอยู่ภายใต้บทบังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศมิใช่ว่าได้กลายเป็นรัฐอธิปไตยไป

จากนิยามที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นหมายถึงการปกครองที่อยู่ภายใต้หน่วยการปกครองระดับประเทศ ในประเทศที่เป็นรัฐเดี่ยวและอยู่ต่ำกว่าหน่วยการปกครองระดับมลรัฐในประเทศที่เป็นรัฐรวม โดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยการปกครองดังกล่าวมีความรับผิดชอบขั้นต้นต่อท้องถิ่นของตน และได้รับการรับรองให้มีอำนาจหน้าที่ที่จะใช้ดุลยพินิจในเรื่องสำคัญ ๆ ได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากรัฐบาลกลางหรือมลรัฐ ซึ่งเป็นผู้ให้กำเนิดหรือจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ดังนั้นจึงอาจกล่าวในแง่ประชาธิปไตยว่าการปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง

1.2 วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้ (พรชัย ทพปัญญา และคณะ. 2537 : 5-7)

1.2.1 เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้บริการซึ่งบุคคลหรือเอกชนไม่สามารถจัดทำให้ได้ หรือไม่อยู่ในฐานะที่จะจัดหาได้ ในลักษณะเช่นนี้รัฐบาลหรือหน่วยปกครองท้องถิ่นจะจัดบริการให้ เช่น ได้รับความคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ได้รับสวัสดิการและได้รับความสะดวกในการดำเนินชีวิต

1.2.2 เพื่อปฏิบัติที่เกี่ยวกับความขัดแย้ง เนื่องจากการดำเนินชีวิตของบุคคลอาจจะเกิดการขัดแย้งกัน เพราะความคิดเห็นและผลประโยชน์แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะมีกรณีปรายถกเถียงกันอย่างมีเหตุผล หรือมีการโต้แย้งกันอย่างรุนแรง หรืออาจมีการตัดสินใจบน หรือมีการต่อสู้กัน กรณีเช่นนี้รัฐบาลหรือหน่วยปกครองท้องถิ่นจะต้องเข้ามาแก้ปัญหา โดยการเป็นผู้วาง

กฎเกณฑ์ควบคุมการขัดแย้ง เป็นผู้ประนีประนอมหรือแบ่งผลประโยชน์หรือเป็นผู้ตัดสินกรณีพิพาทซึ่งสองกรณีต้องเชื่อฟังและยอมรับคำตัดสินนั้น

1.2.3 เพื่อการแบ่งเบาภาระและการเป็นตัวแทนของของแต่ละส่วนของประเทศ การจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ที่จะแบ่งเบาภาระของส่วนกลางให้ท้องถิ่นจัดปกครองที่พัฒนาแล้วนั้น ถือว่าการปกครองท้องถิ่นจะเป็นตัวแทนของประเทศส่วนหนึ่งในการสร้างความเจริญให้แก่ประเทศ อย่างเช่น ชาวอเมริกามีความเห็นว่า การปกครองท้องถิ่นจะเป็นส่วนช่วยเสริมสร้างชีวิตที่เป็นประชาธิปไตยหรือแม้แต่ในสาธารณรัฐประชาชนจีนและรัสเซียก็คาดหวังไว้เช่นเดียวกันแต่อาจจะดำเนินการแตกต่างกันเท่านั้น

1.3 ประโยชน์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการศึกษาประโยชน์ที่ได้จากการปกครองท้องถิ่นนั้นอาจถือตามแนวความคิดของมองเตสกีเออ (Montesquieu) และลันด์ควิสต์ (Lennart lundquist) ดังนี้ (พรชัย เทพปัญญา และคณะ. 2537 : 14-15)

1.3.1 แนวคิดของมองเตสกีเออ มองเตสกีเออ นักปรัชญาเรื่องนามฝรั่งเศส สมัยคริสต์ศตวรรษที่ 19 ได้เขียนบทความสนับสนุนการปกครองท้องถิ่นในยุโรปสมัยนั้น สรุปความได้ว่า การปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็ง จะสามารถต่อต้านคลื่นการปฏิวัติรัฐประหารได้ และการปกครองท้องถิ่นที่มีอิสระจะช่วยส่งเสริมให้สถาบันการเมืองต่าง ๆ ในยุโรปมีความมั่นคงยิ่งขึ้น

ประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่นตามแนวคิดของมองเตสกีเออ ซึ่งเหมาะกับความเคลื่อนไหวทางการเมืองของประเทศที่กำลังพัฒนาในปัจจุบัน เพราะในประเทศเหล่านั้น มีการปฏิวัติหรือรัฐประหารบ่อยที่สุด ดังนั้นถ้าการปกครองท้องถิ่นของประเทศดังกล่าวนั้น เจริญก้าวหน้า ประชาชนมีการศึกษาสูง ได้รับความคุ้มครองสิทธิของพวกเขา พวกเขารู้จักใช้สิทธิและหน้าที่ของตนเอง และกระตือรือร้นในการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยแล้วสภาพของประชาชนดังกล่าวจะขัดขวางการเกิดปฏิวัติหรือรัฐประหารได้ดีที่สุด เพราะไม่มีใครคิดอยากจะทำ หรือถ้ามีใครจะกระทำจะต้องได้รับการต่อต้านอย่างจริงจัง

1.3.2 ประโยชน์ตามแนวคิดของลันด์ควิสต์ ลันด์ควิสต์ ได้เขียนไว้ในหนังสือ วิถีทางและเป้าหมายของการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นมีประโยชน์ในการช่วยส่งเสริม เสรีภาพ ความเจริญก้าวหน้าและเสถียรภาพ

ประโยชน์เรื่องเสรีภาพนั้นได้จากการที่ประชาชนในท้องถิ่นเลือกตั้งผู้ปกครองท้องถิ่น และเลือกนโยบายที่จะนำมาใช้ปกครอง ประชาชนในท้องถิ่นย่อมแสดงออกได้ตามสิทธิ

ของเขา ส่วนประโยชน์ในด้านความเจริญก้าวหน้าของสังคมนั้นดูได้จากข้อเท็จจริงที่ปรากฏในประเทศแถบยุโรปตะวันตกโดยทั่วไปว่า ท้องที่ใดมีการปกครองท้องถิ่นจะมีฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมและการคมนาคมเจริญก้าวหน้ากว่าท้องที่ที่ไม่มีการปกครองท้องถิ่น เหตุที่เป็นเช่นนั้นอาจเป็นเพราะว่าการปกครองท้องถิ่นสามารถช่วยให้การบริหารงานตรงตามความต้องการของประชาชน และผู้บริหารงานจะรับผิดชอบต่อประชาชนมากกว่าการบริหารงานโดยตัวแทนของรัฐบาลหรือข้าราชการ

1.3.3 ประโยชน์ของการปกครองท้องถิ่นโดยทั่วไป อาจสรุปได้เป็น 2 ประการ คือ (ลิขิต ชีรวะทิน. 2540 : 103)

1) ประโยชน์ในการพัฒนาระบบประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่นมีส่วนช่วยทำให้เกิดการพัฒนาการทางการเมืองในชาติขึ้นได้ โดยการที่การปกครองท้องถิ่นเป็นฐานทางการเมืองและเป็นสนามแห่งแรกของการที่จะให้ประชาชนเข้าใจและมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการเมืองเป็นเบื้องต้น ตลอดจนเป็นสนามแห่งแรกของการที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง อันเป็นจุดสำคัญในการพัฒนาการทางการเมือง ถ้าการปกครองท้องถิ่นประสบความสำเร็จแล้วย่อมมีผลกระทบไปถึงการพัฒนาการทางการเมืองด้วย ดังนั้นการปกครองท้องถิ่นและการพัฒนาการทางการเมืองจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น และเมื่อการเมืองของประเทศเป็นแบบประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่นก็จะมีส่วนพัฒนาการเมืองระบบประชาธิปไตยด้วย เพราะการปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในระบบการเมือง และประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองดังได้กล่าวมาแล้ว

2) ประโยชน์ในการพัฒนาสังคม การพัฒนาสังคมจะต้องกระทำทั้งสามด้าน คือ ด้านสังคม เศรษฐกิจและด้านการเมือง การปกครองท้องถิ่นมีส่วนช่วยพัฒนาสังคมมากในด้านการเมืองตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ส่วนด้านสังคมและเศรษฐกิจการปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองที่สนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นประชาชนในท้องถิ่นต้องการอะไรก็จะทำโครงการพัฒนาขึ้น ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เช่น การบริการสังคม หรือด้านเศรษฐกิจ เช่น การจัดตลาดในชุมชน เป็นต้น โดยคนในท้องถิ่นได้ร่วมกันเสียสละเอื้อเฟื้อต่อสังคมภายใต้การชี้แนะและการให้ความช่วยเหลือจากส่วนกลาง ก็จะทำให้มาตรฐานการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่นดีขึ้น บ้านเมืองก็เจริญก้าวหน้าตามไปด้วย

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นมีประโยชน์ทั้งด้านการเมือง และการพัฒนาสังคม โดยด้านการเมืองนั้น ประชาชนผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่น สามารถกำหนดตัวผู้มาปกครองได้เอง ควบคุมผู้ปกครองได้ และสามารถตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองระดับท้องถิ่นได้อย่าง

ใกล้ชิด ส่วนด้านการพัฒนาสังคมนั้นเป็นผลมาจากการพัฒนาด้านการเมือง กล่าวคือ การกำหนดนโยบายของผู้ปกครองจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น สามารถแก้ปัญหาได้อย่างตรงไปตรงมา ซึ่งเมื่อปัญหาของท้องถิ่นได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องโดยคนของท้องถิ่นเองแล้ว เท่ากับว่าเป็นการพัฒนาสังคมท้องถิ่นได้

2. แนวความคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

2.1 ความหมายของการกระจายอำนาจ

นักวิชาการให้นิยามของการกระจายอำนาจแตกต่างกันออกไป ดังนี้
 ธารินทร์ เจริญเมือง (2537 : 59) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การกระจายอำนาจ หมายถึง ระบบการบริหารประเทศที่เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นต่าง ๆ มีอำนาจในการจัดการ ดูแลกิจการหลาย ๆ ด้านของตนเอง ไม่ใช่ปล่อยให้รัฐบาลกลางรวมศูนย์อำนาจในการจัดการกิจการแทบทุกอย่างของท้องถิ่น

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539 : 1-4) ได้ให้ความหมายการกระจายอำนาจว่า หมายถึง การที่รัฐมอบอำนาจหน้าที่ในการบริหารหรือกิจการบางอย่างให้องค์การปกครองหรือสถาบันของรัฐไปกระทำหรือดำเนินการ โดยอยู่ในควบคุมดูแลของรัฐหรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าการกระจายอำนาจ หมายถึง การที่ส่วนกลางโอนหรือกระจายอำนาจปกครองบางส่วนไปให้ประชาชนในท้องถิ่นปกครองตนเองโดยส่วนกลางเพียงแต่คอยควบคุมมิให้ออกนอกเขตที่กฎหมายกำหนดไว้

สรุปได้ว่า การกระจายอำนาจการปกครอง เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง โดยมอบให้องค์การปกครองท้องถิ่นไปจัดบริการสาธารณะต่าง ๆ เพื่อประชาชนด้วยการปกครองอย่างมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ มิใช่เป็นการมอบอำนาจให้ปฏิบัติหน้าที่แทนเหมือนอย่างมอบอำนาจจากส่วนกลางให้ส่วนภูมิภาค

2.2 หลักการกระจายอำนาจ

หลักการกระจายอำนาจ มีดังนี้ (ทวี พันธวุฒิสถิฐ์, 2537 : 100)

2.2.1 หลักการเป็นนิติบุคคลการกระจายอำนาจปกครองนั้นจะต้องมีองค์ประกอบเป็นนิติบุคคลต่างหากจากองค์การของรัฐบาลกลางการมีองค์การเป็นนิติบุคคลต่างหากนี้ก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนองค์การเหล่านี้จะต้องมีงบประมาณทรัพย์สิน หนี้สิน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง

2.2.3 หลักการมีอำนาจอิสระในการบริหารงานความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการกระจายอำนาจปกครองเพราะหากองค์กรนั้นไม่มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่จะต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์กรเช่นนี้ก็จะมึลักษณะที่ไม่ผิดไปจากหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาค ซึ่งมีฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาลกลางที่ประจำอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติภารกิจของตนเอง ตลอดจนมีอิสระพอสมควรในการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจ แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้

2.2.3 หลักการมีส่วนร่วมในการเลือกผู้บริหารและเจ้าหน้าที่นิติบัญญัติ การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในท้องถิ่นของประชาชนนั้น อาจจะได้โดยการมีส่วนร่วมในการเลือกตัวแทนของตนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือโดยการสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชน เพื่อเข้าไปมีบทบาทในการดำเนินกิจกรรม อันเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง

2.2.4 หลักการมีงบประมาณของตนเอง องค์กรปกครองท้องถิ่นต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ด้วยตนเอง รวมทั้งมีอำนาจในการบริหารงบประมาณที่ได้มานั้น ด้วยการให้ องค์กรปกครองท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บและบริหารรายได้ด้วยตนเอง เป็นการมอบอำนาจ การตัดสินใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด ตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติงาน การจัดเก็บ รายได้ การบริหาร และการบริการประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

สรุปได้ว่า หลักการในการกระจายอำนาจเป็นหลักแห่งองค์ประกอบที่มีความ จำเป็นและความสำคัญในการกระจายอำนาจถ้าขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งแล้ว จะทำ ให้การกระจายอำนาจให้กับองค์กรปกครองท้องถิ่นนั้นต้องกระทำทั้งการปรับสถานะให้เป็น นิติบุคคลต้องให้อิสระในการบริหารงานต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมโดยมีสิทธิเลือกตั้ง และสามารถมีงบประมาณเป็นตนเอง

2.3 ข้อดีของการกระจายอำนาจ

ลิขิต ชีระเวคิน (2540 : 208) ข้อดีของการกระจายอำนาจการปกครอง สรุปได้ ดังนี้

2.3.1 การกระจายอำนาจการปกครองสามารถสนองความต้องการของประชาชน ได้อย่างถูกต้อง เพราะท้องถิ่นทราบความต้องการของประชาชนได้ดี และมีเจ้าหน้าที่เป็นของ ท้องถิ่นของตนเอง จึงกำหนดการบริการแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี และเหมาะสม กับปัญหาของบ้านเมือง

2.3.2 การกระจายอำนาจการปกครองเป็นการตัดภาระและการแบ่งเบาจากราชการส่วนกลางได้มาก เพราะท้องถิ่นมีงบประมาณและรายได้ของตนเอง จัดการบริหารท้องถิ่นด้วยตนเอง เป็นการช่วยรัฐบาลกลางมอบอำนาจให้แก่ท้องถิ่นออกกฎหมายและระเบียบขึ้น ดำเนินการซึ่งเป็นไปอย่างรวดเร็ว

2.3.3 การกระจายอำนาจการปกครองเป็นการฝึกประชาชนให้รับผิดชอบต่อตนเอง สร้างความเข้าใจระบอบประชาธิปไตยให้ดียิ่งขึ้น และโดยที่หน่วยราชการส่วนท้องถิ่นไม่ใหญ่โตมากเกินไป และมีความใกล้ชิดกับประชาชน จึงมีส่วนร่วมในกิจการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็น การเข้าถึงระบอบการปกครองของประเทศได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นท้องถิ่นจึงเสมือน โรงเรียนที่สอนระบอบการปกครองให้แก่ประชาชน

2.3.4 การกระจายอำนาจปกครองเป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของรัฐบาลกลาง เพราะท้องถิ่นได้ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางไปมากแล้ว รัฐบาลกลางย่อมจะมีโอกาสทุ่มเทช่วยเหลือพัฒนาเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ ถ้าท้องถิ่นสามารถช่วยตัวเองได้และไม่สร้างปัญหาแก่รัฐบาลกลาง

2.4 ข้อเสียของการกระจายอำนาจ

ลิขิต ชีระเวทิน (2540 : 208) ข้อเสียของการกระจายอำนาจการปกครอง สรุปได้ดังนี้

2.4.1 ถ้ามีการกระจายอำนาจโดยมอบอำนาจให้ท้องถิ่นมากเกินไปและไม่สามารถจะควบคุมได้ ก็อาจเป็นภัยแก่เอกภาพของรัฐได้ เช่น การมอบอำนาจทางการและตำรวจให้แก่ท้องถิ่น ก็อาจจะเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐได้

2.4.2 การกระจายอำนาจการปกครอง ทำให้คนในท้องถิ่นเห็นประโยชน์ท้องถิ่นมากกว่าส่วนรวม ประชาชนในท้องถิ่นอาจลืมนึกถึงชาติได้ในที่สุด

2.4.3 การกระจายอำนาจการปกครอง ทำให้เจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นใช้อำนาจโดยไม่เหมาะสม จนก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนได้ เพราะเจ้าหน้าที่อาจตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของพรรคการเมือง หรือนักการเมือง หรือผู้ทรงอิทธิพล หรือตัวเจ้าหน้าที่เองเป็นผู้มีอำนาจจนไม่มีใครที่จะกล้าทัดทานได้

2.4.2 การกระจายอำนาจการปกครองนั้น เจ้าหน้าที่หรือผู้นำท้องถิ่นอาจจะขาดประสบการณ์ ไม่มีความรู้ความชำนาญและความสามารถในการบริหารงาน เพราะประชาชนในท้องถิ่นขาดความรู้และความชำนาญงาน

2.4.5 การกระจายอำนาจการปกครอง ทำให้สิ้นเปลืองมากกว่าการรวมอำนาจการปกครอง ทั้งด้านบุคลากรและการใช้งบประมาณ เพราะต้องแยกกันใช้และแยกกันจัดหามาเพื่อดำเนินการปกครอง

สรุป การกระจายอำนาจการปกครองมีทั้งข้อดีและข้อเสีย อย่างไรก็ตามในการปกครองระบอบประชาธิปไตยแม้การกระจายอำนาจจะมีข้อเสียอยู่บ้าง ก็ต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนา เพราะถือว่า การกระจายอำนาจการปกครองเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ประชาชนสามารถปกครองตนเองได้ และถ้าประชาชนสามารถปกครองตนเองได้จะเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง และประชาชนในท้องถิ่นเองมีความผูกพันกับท้องถิ่นตนเองอยู่แล้ว จะหุ้มนการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ

3. องค์การบริหารส่วนตำบล

3.1 การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล

เนื่องจากสภาตำบลซึ่งจัดตั้งขึ้นตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ในขณะนั้นไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ทำให้การบริหารงานไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดความคล่องตัวในการบริหารงาน สมควรปรับปรุงฐานะของสภาตำบล และการบริหารงานของสภาตำบลเสียใหม่ สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนได้มากขึ้น รวมทั้งการยกฐานะสภาตำบลซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่นได้ (กรมการปกครอง. 2547 : 19)

ต่อมาเกิดกระแสสนับสนุนการปกครองท้องถิ่น และนำมาซึ่งการเรียกร้องให้รัฐบาลพิจารณากระจายอำนาจการปกครองตนเองไปสู่ท้องถิ่นระดับตำบล จึงได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 3 มีนาคม พ.ศ. 2538 และต่อมาได้ประกาศจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 617 แห่ง และให้มีการเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ครั้งแรกเมื่อวันที่ 21 พ.ศ. 2538 ส่วนสภาตำบลทั้งประเทศได้รับการยกฐานะเป็นนิติบุคคลทั้งหมดและเมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2539 กระทรวงมหาดไทยประกาศจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เพิ่มขึ้นอีก 2,143 แห่ง หรือการเพิ่มองค์การบริหารส่วนตำบล แบบก้าวกระโดดในปี 2541 ให้เป็น 6 พันกว่าแห่ง และระบุให้เป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นจนถึงปัจจุบัน พ.ศ. 2547 จำนวน องค์การบริหารส่วนตำบล ได้เพิ่มขึ้นตามการพัฒนาท้องถิ่น คือ มีจำนวนทั้งสิ้น 6,744 แห่ง (กรมการปกครอง. 2547 : 20)

ในพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2542 (2542 : 1-20) ได้มีบทบัญญัติที่กำหนดให้มีการยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

- 3.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น
- 3.1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้ ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น
- 3.1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนประชากรทั้งหมดไม่ถึง 2,000 คน เป็นเหตุให้ไม่สามารถบริหารงานพื้นที่นั้นให้มีประสิทธิภาพได้ ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศยุบองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว โดยให้รวมพื้นที่เข้ากับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกัน หรือให้รวมพื้นที่เข้ากับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น

พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ได้กำหนดเพิ่มเติมให้สภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันเป็นเวลา 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ก็อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้ ทั้งนี้เพื่อให้มีความสัมพันธ์กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และเป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

3.2 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มาตรา 67 กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ ดังนี้

3.2.1 หน้าที่ทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ การพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

3.2.3 หน้าที่ที่องค์การบริหารส่วนตำบลกระทำในเขตตำบลต้องกระทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดังนี้

- 1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- 2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

- 4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ
- 7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 8) บำรุงรักษาศิลปประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของ

ท้องถิ่น

9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

3.2.3 หน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลอาจพิจารณากระทำได้ คือ

- 1) ให้มีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภคและการเกษตร
- 2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- 4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและ

สวนสาธารณะ

- 5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- 6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครัวเรือน
- 7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- 8) การคุ้มครองดูแลรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- 9) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- 10) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- 11) การท่องเที่ยว
- 12) การผังเมือง

3.3 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลแบ่งโครงสร้างองค์กรออกเป็น 2 ฝ่าย คือ

3.3.1 สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง และมีวาระในการดำรงตำแหน่ง 4 ปี จำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

- 1) ให้มีสมาชิกขององค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ 2 คน

2) ในกรณีเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 1 หมู่บ้าน ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 คน

3) ในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 2 หมู่บ้าน ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนหมู่บ้านละ 3 คน

3.3.2 ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542 แต่มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับสมัครเลือกตั้งที่ได้แก้ไขตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ที่น่าสนใจและเป็นปัจจุบัน คือ

1) ไม่เคยถูกผู้ว่าสั่งให้ออกจากตำแหน่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล เว้นแต่ละพื้น 5 ปี นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

2) สัญชาติไทยโดยกำเนิดและมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้งซึ่งถือเป็นจุดที่ต้องการเพิ่มศักยภาพให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีบุคลากรที่เหมาะสมยิ่งขึ้น
สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

1) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คนและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ซึ่งเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภา หรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2) ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหนึ่งเป็นเลขานุการสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล
องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ดังนี้

1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

2) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล
ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

3) ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล
องค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของทางราชการ

3.4 คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล (แต่เดิมเรียกคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล) เป็นองค์การฝ่ายบริหารทำหน้าที่บริการกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามมติข้อบัญญัติและแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรับผิดชอบต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และงบประมาณรายจ่ายประจำปี รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งมีหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ราชการมอบหมาย โดยมีวาระดำรงตำแหน่ง 4 ปี

3.4.1 คณะผู้บริหารประกอบด้วย ประกอบด้วย

- 1) นายกององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน
- 2) รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนไม่เกิน 2 คน ซึ่งนายกององค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

3.4.2 นายกององค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- 1) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายนโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ

- 2) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 3) แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกององค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการ

นายกององค์การบริหารส่วนตำบล

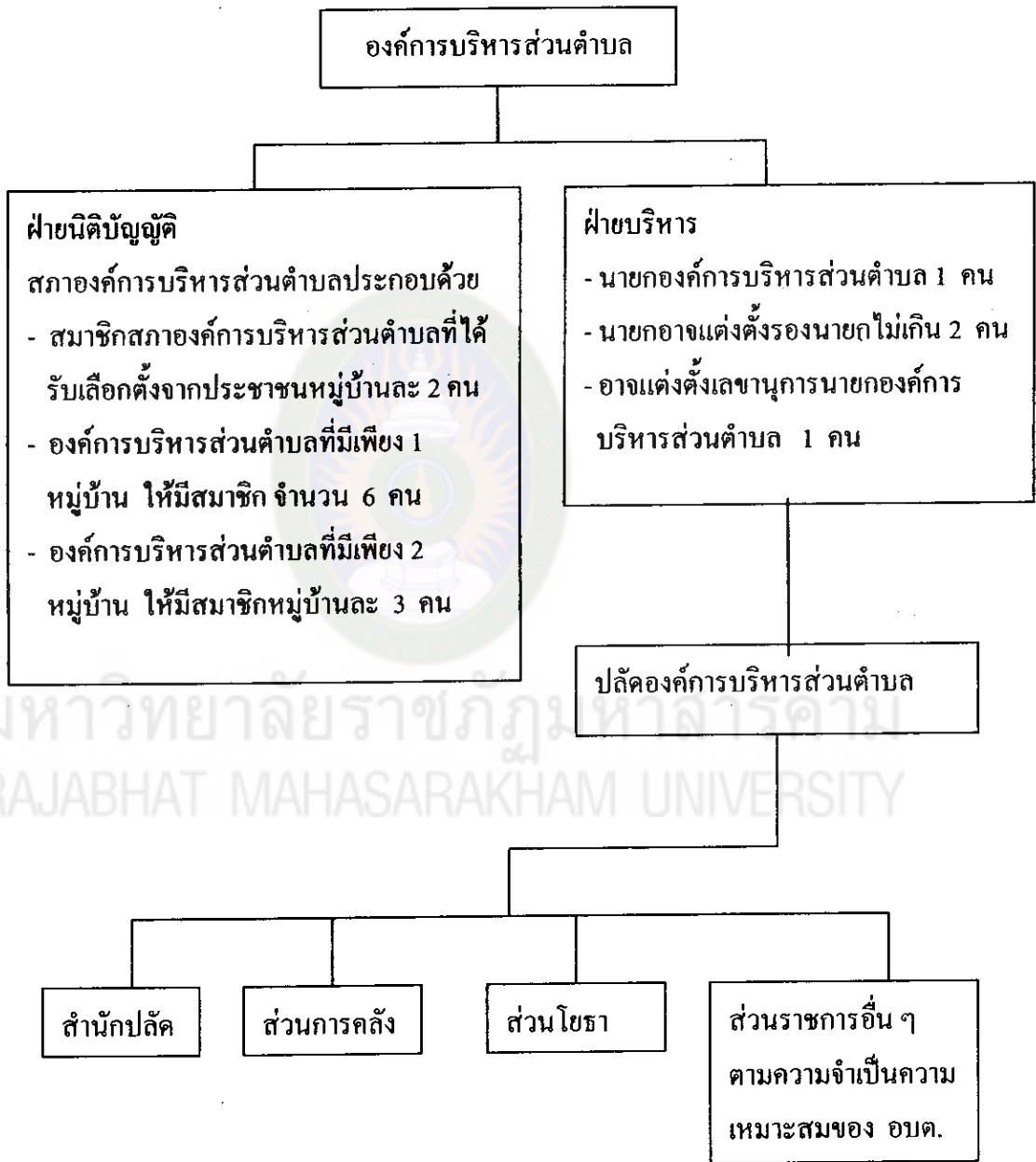
- 4) วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อยดี

- 5) รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

3.4.3 นายกององค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- 1) ถึงคราวออก
- 2) ตาย
- 3) ลาออกโดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ
- 4) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม
- 5) กระทำฝ่าฝืนมาตรา 64/2
- 6) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา 87/1 วรรคห้า หรือ

- 7) ถูกจำกัดโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- 8) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียงเห็นว่าจะไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไป

แผนภูมิที่ 1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546
ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

ตารางที่ 1 การแบ่งชั้นองค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามรายได้

ชั้น อบต. 3 ประเภท	แบ่งรายได้ อบต. จำแนกตามรายได้
ชั้นใหญ่	องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1
ชั้นกลาง	องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 2-3
ชั้นเล็ก	องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 4-5

3.4.4 ในส่วนของพนักงานส่วนท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นจะจำแนกแบ่งการบริหารออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหัวหน้าสำนักงาน

2) ส่วนต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ตั้งขึ้น เช่น ส่วนการคลัง ส่วนโยธา เป็นต้น

เพื่อประโยชน์แก่การดำเนินงานกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลขอให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐและวิสาหกิจ หรือหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ไปดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการชั่วคราว โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิมได้ ทั้งนี้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตได้ตามความจำเป็น ในกรณีที่เป็นข้าราชการ ซึ่งไม่อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้กระทรวงมหาดไทยทำความตกลงกับหน่วยงานต้นสังกัดก่อนแต่งตั้ง จำนวนพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ชั้นองค์การบริหารส่วนตำบลและจำนวนพนักงาน

ชั้น องค์การบริหารส่วนตำบล	จำนวนพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล
ชั้น 1	21 คน
ชั้น 2	12 คน
ชั้น 3	6 คน
ชั้น 4	4 คน
ชั้น 5	3 คน (ปลัด , ส่วนการคลัง , โยธา)

4. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

เวปสเตอร์ (Wedster. 1978 : 11; อ้างถึงใน อภิชาติ สุทธิชยาพิพัฒน์. 2544 : 17) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นเป็นความเชื่อที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนความรู้อันแท้จริงหรือความแน่นอน แต่ตั้งอยู่ที่จิตใจ การลงความคิดเห็นของแต่ละบุคคลจะเป็นไปตามที่บุคคลนั้นเป็นจริง หรือตรงตามที่คิดไว้”

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2520 : 104) ได้ให้ความเห็นว่าเราไม่สามารถจะแยกทัศนคติและความคิดเห็นออกจากกันได้ เพราะทัศนคติและความคิดเห็นนั้นมีลักษณะคล้าย ๆ กัน แต่ลักษณะของความคิดเห็นจะไม่เหมือนทัศนคติ

อุทัย หิรัญโค (2526 : 80-81) กล่าวว่า “ความคิดเห็นของคนมีระดับ คืออย่างผิวเผินก็มืออย่างลึกซึ้งก็มี สำหรับความคิดเห็นที่เป็นทัศนคตินั้น เป็นความคิดเห็นอย่างลึกซึ้งและคิดตัวไปเป็นเวลานานและความคิดเห็นต่างๆ ไปไม่เฉพาะอย่าง ซึ่งมีประจำตัวของบุคคลทุกคน ความคิดเห็นที่ไม่ลึกซึ้งและเป็นความคิดเห็นเฉพาะอย่าง และมีอยู่เป็นเวลาอันสั้น เรียกว่า “Opinion” เป็นความคิดเห็นประเภทหนึ่งที่ไม่ตั้งอยู่บนรากฐานของพยานหลักฐานที่เพียงพอแก่การพิสูจน์ มีความรู้แห่งอารมณ์น้อยและเกิดขึ้นได้ง่ายแต่ก็สลายตัวเร็ว”

ภูวคล จันทรส (2539 : 5) ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า หมายถึง ความรู้สึกต่อบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีการแสดงออกที่สามารถสังเกตได้ และการแสดงความคิดเห็นของบุคคลหนึ่ง บุคคลอื่นอาจไม่เห็นด้วยก็ได้

ปริดา ชิตทรงสวัสดิ์ (2538 : 8) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกในด้านความเชื่อที่นำไปสู่การคาดคะเน หรือการแปลผลเกี่ยวกับพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ต่างๆ

ดำรงฤทธิ์ หลอดคำ (2538 : 14-15) ได้ให้คำจำกัดความของ ความคิดเห็นไว้

3 ลักษณะ คือ

4.1 ความคิดเห็น คือ การพิจารณาตัดสินใจ ความเชื่อ หรือความเชื่อจากบุคคลอื่น ในบางประเด็นความคิดเห็นอาจแสดงออกทางคำนิยมหรือชนิคมของเหตุผล หรือหลักฐานที่มีอยู่ ซึ่งความสำคัญของความคิดเห็นอาจจะมากน้อยต่างกันแล้วแต่บุคคล ความคิดเห็นมีหลายลักษณะ จึงแบ่งเป็นระดับของความคิดเห็น ระดับของความสำคัญ และความเที่ยงตรงกับตนเอง ดังนั้น อาจมีแนวโน้มที่จะมีความเห็นทั้งทางบวกและทางลบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่างไรก็ตามความคิดเห็นอาจผิดพลาดได้หากไม่มีมูลความจริง

4.2 เคยมีการแบ่งความคิดเห็นจากทัศนคติ และระบบค่านิยม ซึ่งคนมีพื้นฐาน อยู่ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกอย่างแคบและตรงจุด สามารถทำให้ทราบถึงความในใจของ บุคคลมากกว่าทัศนคติ ดังนั้น เมื่อความคิดเห็นมีความสัมพันธ์กับลักษณะการเปลี่ยนแปลง ภายนอกและมีความจำกัด มีรากฐานมาจากระบบทัศนคติซึ่งมีความคงทนกว่า เปลี่ยนแปลง ได้ได้น้อย มีขอบเขตกว้างกว่า และมีความเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลเป็นอย่างมาก จะไม่พบว่า การแสดงความคิดเห็นแยกจากทัศนคติหรือลักษณะของตนเอง

4.3 ถ้าความคิดเห็นเป็นสิ่งที่มีชีวิต มันสามารถวัดได้ และได้มีการพัฒนา เครื่องมือในการวัดขึ้นมา โดยปกติจะมีการเก็บรวบรวมความคิดเห็นของคนจำนวนมาก เช่น ประชามติ เป็นการสุ่มตัวอย่างปัญหาที่ซับซ้อน และการวัดความคิดเห็น ทัศนคติ เทคนิค การวางแผน และการสร้างแบบสอบถามนำมาใช้ในการวิจัย ทำให้นักวิจัยบางคนกำหนด ความเห็นในรูปดังกล่าว

สรุป ความคิดเห็น หมายถึง ความคิด ความรู้ ความรู้สึก การแสดงออกในด้านความเชื่อ ที่นำไปสู่การคาดคะเน หรือการแปลผลเกี่ยวกับพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ อาจมีแนวโน้ม ที่จะมีความเห็นทั้งทางบวกและทางลบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างไรก็ตามความคิดเห็นอาจผิดพลาดได้ หากไม่มีมูลความจริง

5. ประวัติและสภาพทั่วไปอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย

อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย มีประวัติและสภาพทั่วไปดังนี้ อำเภอโพธิ์พิสัย เดิมตั้งอยู่บ้าน โพนแพง (ตำบล โพนแพง ปัจจุบัน) ราว ร.ศ.91 (พ.ศ. 2415) ที่ พระยาสุริยวงศ์ (ท้าวจันทมา) เป็นเจ้าเมืองปกครองอยู่ ต่อมาได้ย้ายไปดำรงตำแหน่งเจ้าเมืองร้อยเอ็ด หลวงศรีหาพรหม (ท้าวบุญมา) มาครองเมืองแทน ได้พิจารณาเห็นว่า บ้าน โพนแพง เป็นที่ลุ่มไม่เหมาะที่จะเป็นเมือง ต่อไป จึงได้ย้ายมาอยู่ที่ใหม่ ที่บ้านปากห้วยหลวงในปัจจุบัน เมื่อเดือน 4 ขึ้น 3 ค่ำ ร.ศ.95 หลวงศรีหาพรหม ได้ดำรงตำแหน่งเจ้าเมือง จนกระทั่ง ร.ศ.101 (พ.ศ. 2425) ก็ถึง แก่กรรม จนกระทั่ง ร.ศ.112 (พ.ศ. 2436) ฝรั่งเศส ได้ยึดครองฝั่งซ้ายแม่น้ำโขง ทำให้พระศรีสุริยวงศ์ ได้เข้าพึ่งพระบรมโพธิสมภารในรัชกาลที่ 5 เสด็จเข้าหลวงต่างพระองค์ (พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงประจักษ์ศิลปาคม) ได้โปรดให้ตั้งขึ้นอีกเมืองหนึ่ง ที่บ้านหนองแก้ว เรียกว่า "รัตนวาปี" แล้วให้พระสุริยศักดิ์ เป็นเจ้าเมืองปกครองแต่ขึ้นกับ อำเภอโพธิ์พิสัย ครั้นถึง ร.ศ.125 สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ เมื่อดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

ได้มาตรวจราชการในเขตมณฑลนี้ จึงโปรดยุบเมืองโพนพิสัย และให้ตั้งเป็นอำเภอ เรียกว่า อำเภอโพนพิสัย มี พระยาพิสัยสรเดช (คำสิงห์ สิงหศิริ) เป็นผู้ว่าราชการอำเภอ (ตำแหน่ง นายอำเภอทุกวันนี้) ขึ้นกับมณฑลอุดร ครั้นต่อมา ร.ศ.134 (พ.ศ. 2458) ทางกรมได้จัดตั้ง อำเภอเมืองหนองคายขึ้นเป็นเมือง จึงได้โอนอำเภอโพนพิสัยมาขึ้นกับจังหวัดหนองคายมาจนถึงปัจจุบันนี้

อำเภอโพนพิสัยอยู่ห่างจากตัวจังหวัดหนองคายประมาณ 45 กิโลเมตร พระยาสุนทรธรรมธาดา (คำสิงห์ สิงหศิริ) เป็นชาวเมืองหนองคายแต่กำเนิด เป็นบุตรของพระยาพระฤกษ์มนตรี และนางทองสี เกิดที่บ้านจอมนาง อำเภอโพนพิสัย เมื่อปี พ.ศ. 2575 ตำแหน่งที่ได้รับครั้งแรก เป็นเสมียนนายกองบัญชาการตรวจพลที่อำเภอโพนพิสัย และได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานบรรดาศักดิ์ และปฏิบัติราชการมาโดยลำดับ คือ เลื่อนลำดับจากเสมียน เป็นนายกองบัญชาการ เป็นท้าวพรหมจักร พระยาศรีสุรศักดิ์สุนทร พ.ศ. 2429 ได้รับตราตั้งให้เป็นแม่กองปราบปรามฮ่อร่วมกับกองทัพหลวง และกองทัพตะวันออก พ.ศ. 2430 ได้รับแต่งตั้งเป็นแม่กองควบคุมพลไปจัดการทัพฮ่อที่ทุ่งเชียงคำ พ.ศ. 2434 ได้ถวยตัวเป็นมหาดเล็กสังกัดในกรมมหาดเล็ก ในรัชกาลที่ 5 จนกระทั่งต่อมาได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็นพระพิสัยเดช และได้รับตราตั้งเป็นเจ้าเมืองโพนพิสัย เมื่อ พ.ศ. 2459 ได้ออกจากราชการรับพระราชทานเบี้ยหวัดปีละ 500 บาท ได้เลื่อนบรรดาศักดิ์ เป็น พระยาสุนทรธรรมธาดา ถึงแก่กรรมด้วยโรคชรา เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ. 2497 เดิมเป็นเมืองตั้งอยู่บ้านโพนแพง (ตำบลโพนแพง กิ่งอำเภอรัตนวาปี ในปัจจุบัน) เมื่อพ.ศ. 2449 พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย มาตรวจราชการในเขตมณฑลอุดร และได้เปลี่ยนฐานะเมืองโพนพิสัยเป็นอำเภอโพนพิสัย ขึ้นกับจังหวัดหนองคายจนถึงปัจจุบัน

อำเภอโพนพิสัยแบ่งการปกครองออกเป็น 11 ตำบล มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 11 แห่ง แยกเป็น 11 องค์การบริหารส่วนตำบลและมีสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เขตอำเภอ โพนพิสัย
จังหวัดหนองคาย

ที่	องค์การบริหารส่วนตำบล	สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
1.	จุมพล	52
2.	นาหนัง	34
3.	สร้างนางขาว	16
4.	กุคบง	28
5.	วัดหลวง	32
6.	ทุ่งหลวง	24
7.	ชุมช้าง	38
8.	เซิม	22
9.	บ้านฝื่อ	16
10.	บ้านโพธิ์	26
11.	เหล่าต่างคำ	30
	รวม	318

6. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

6.1 ความหมายของการบริหาร

ธงชัย วงษ์สุวรรณ (2540 : 2-3) ได้รวบรวมความหมายของการบริหารมีดังนี้
ศาสตราจารย์ชูป กาญจนประกร กล่าวว่า “การบริหาร หมายถึง การทำงาน
ของคณะบุคคล (group) ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่ร่วมกันปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน
ฉะนั้นคำว่าบริหารงานนี้จึงใช้กันกับการแสดงให้เห็นในลักษณะการบริหารงานแต่ละ
ประเภทได้เสมอแล้วแต่กรณีไปแต่ถ้าเป็นการทำงานโดยบุคคลเดียวเราเรียกว่าเป็นการทำงาน
เฉย ๆ เท่านั้น

ศาสตราจารย์ฮารอลด์ กูนต์ (Harold Koontz) ได้ให้ความหมายว่า “การบริหาร
คือการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยการอาศัยปัจจัยทั้งหลาย ได้แก่ คน เงิน
วัสดุสิ่งของ เป็นต้น อุปกรณ์ในการปฏิบัติงานนั้น”

ศาสตราจารย์ปีเตอร์แอฟดริคเกอร์ (Peter F. Drucker) ได้ให้ความหมายการบริหารเชิงพฤติกรรมว่า “การบริหาร คือ ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น”

ธงชัย วงสุวรรณ (2540 : 4) ได้ให้ความหมายว่า “การบริหาร คือ การใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรการบริหาร (Administrative resource) มาประกอบการตามกระบวนการบริหาร(Process of administration) ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ”

กล่าวโดยสรุป จากความหมายของการบริหารที่ได้นำเสนอไว้ จะเห็นได้ว่าการบริหารมีลักษณะดังนี้

6.2.1 การบริหารย่อมมีวัตถุประสงค์

6.2.2 การบริหารอาศัยปัจจัยบุคคลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด

6.2.3 การบริหารต้องใช้ทรัพยากรการบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐาน

6.2.4 การบริหารมีลักษณะดำเนินการเป็นกระบวนการใหม่

6.2.5 การบริหารเป็นการดำเนินงานร่วมกันของกลุ่มบุคคล ฉะนั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือของกลุ่ม (Group cooperation)

6.2.6 การบริหารมีลักษณะเป็นการร่วมมือกันดำเนินการอย่างมีเหตุผล (Rational) ทรัพยากรการบริหาร

6.2 แนวคิดการบริหารของ อังรี ฟาโยล์ (Henri Fayol)

อังรี ฟาโยล์ ได้เขียนถึงหน้าที่ 5 ประการของการบริหาร คือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การสั่งการ (Commanding) การประสานงาน (Coordinating) และการควบคุม (Controlling) (ธงชัย วงสุวรรณ. 2540 : 96-97)

จะเห็นได้ว่าหน้าที่หลักที่สำคัญประการแรกของผู้บริหาร คือ การวางแผน นั่นคือการกำหนดเป้าหมายว่าต้องการให้อะไรเกิดขึ้นที่ไหนเมื่อไร โดยใครและด้วยวิธีการอย่างไร หลักจากนั้นหน้าที่สำคัญถัดมาคือ การจัดองค์การซึ่งเป็นเรื่องของการแบ่งงานการจัดสายการบังคับบัญชาและการคัดเลือกหรือสรรหาบุคลากรให้มาปฏิบัติหน้าที่ตามแผนหน้าที่หลักสำคัญต่อมา คือ การบังคับบัญชาสั่งการให้บุคลากรเหล่านั้นปฏิบัติหน้าที่ แต่การกระทำหน้าที่ของบุคลากรตามสั่งการของผู้บังคับบัญชาระดับต่าง ๆ หรือฝ่ายต่าง ๆ อาจมีปัญหาขัดแย้งกันหรือไม่สัมพันธ์กัน ดังนั้นหน้าที่หลักของการบริหาร หรือการจัดการที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือการประสานงาน นอกจากนั้นการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรยังมีความจำเป็นต้องได้รับการตรวจสอบควบคุมจากฝ่ายบริหารด้วยว่าเป็นไปตามแผนหรือเบี่ยงเบนออกไปจากเป้าหมายของแผนมากน้อยเพียงใดเป็นเพราะเหตุใดซึ่งอาจมีความจำเป็นต้องทำปรับแผนหรือวางแผนใหม่และเมื่อมีการปรับแผนหรือวางแผนใหม่แล้วอาจต้องมีการเปลี่ยนแปลงหรือปรับองค์การใหม่

นอกจากนี้ ฟาโยล์ ได้คิดค้นหลักการ 14 ข้อ ซึ่งเขาเรียกว่า “หลักการจัดการ” (A principle of management) ขึ้นมาเพื่อช่วยให้ผู้บริหารสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเขาแนะนำว่าควรใช้หลักการนี้อย่างยืดหยุ่น ความท้าทายจึงอยู่ที่ว่าผู้บริหารควรจะใช้หลักการเหล่านี้เมื่อใดและอย่างไร รายละเอียดของหลักการทั้ง 14 ข้อ มีดังนี้ (ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ. 2540 : 100-101)

6.2.1 การแบ่งงานกันทำ

6.2.2 อำนาจโดยชอบธรรม

6.2.3 วินัย

6.2.4 เอกภาพของสายการบังคับบัญชา

6.2.5 เอกภาพของคำสั่ง

6.2.6 ผลลัพธ์ประโยชน์ส่วนรวมมาก่อนผลประโยชน์ส่วนตัว

6.2.7 การให้รางวัลตอบแทน

6.2.8 การรวมอำนาจ

6.2.9 ลำดับชั้นของสายการบังคับบัญชา

6.2.10 คำสั่ง

6.2.11 ความเสมอภาค

6.2.12 ความมั่นคงของงาน

6.2.13 ความคิดริเริ่ม

6.2.14 ความสัมพันธ์อันดีระหว่างคนในองค์การ

6.3 แนวคิดการบริหารของ แมกซ์ เว็บบอร์ (Max Weber)

ปัญญาชนนักคิดค้นด้านอุดมคติและนักสังคมวิทยาเศรษฐกิจชาวเยอรมันเขาได้พัฒนาทฤษฎีเกี่ยวกับโครงสร้างและกิจกรรมขององค์การที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับอำนาจหน้าที่ โดยเรียกรูปแบบองค์การในอุดมคติของเขาว่า “ระบบราชการ” (Bureaucracy) ทฤษฎีระบบราชการของเว็บอร์เป็นต้นแบบ (Model) ที่องค์การขนาดใหญ่จำนวนมากในปัจจุบันยังคงใช้อยู่ซึ่งหลักการของทฤษฎีนี้มีส่วนคล้ายคลึงกับทฤษฎีการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ในเรื่องของความเป็นอุดมคติ ความมีเหตุมีผล ความสามารถในการพยากรณ์ ความเป็นทางการ ความสามารถทางเทคนิค และความเป็นอำนาจนิยม (ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ. 2540 : 170)

ระบบราชการในอุดมคติของเว็บอร์ มีลักษณะสำคัญ 6 ประการ ดังต่อไปนี้

6.3.1 การแบ่งงานกันทำงานต่าง ๆ ในองค์กรจะถูกแยกออกเป็นงานเล็ก ๆ ง่าย ๆ มีลักษณะเป็นงานประจำและเป็นงานที่ถูกกำหนดไว้แล้วอย่างดี

6.3.2 ลำดับชั้นของอำนาจหน้าที่ ตำแหน่งต่าง ๆ จะถูกกำหนดหรือจัดให้อยู่ในลักษณะลำดับชั้นสายการบังคับบัญชาที่ลดหลั่นกันลงไป ตำแหน่งที่ต่ำกว่าจะถูกบังคับบัญชาโดยตำแหน่งที่สูงกว่า

6.3.3 การคัดเลือกอย่างเป็นทางการสมาชิกองค์การทุกคนจะถูกคัดเลือกมาจากการฝึกอบรม การศึกษา หรือการสอบคัดเลือกที่เป็นทางการเท่านั้น ไม่มีการเล่นพรรคเล่นพวก หรือความเสนห์หาจากผู้บริหารในระดับใดระดับหนึ่งขององค์การแต่อย่างใด

6.3.4 กฎเกณฑ์ระเบียบที่เป็นทางการเพื่อประกันความเป็นเอกภาพและการแสดงออกของลูกจ้างอย่างมีวินัยผู้บริหารต้องอิงอยู่กับกฎเกณฑ์ระเบียบราชการอย่างเป็นทางการ

6.3.5 ความสัมพันธ์ที่เป็นทางการการใช้กฎและระเบียบราชการในการควบคุมให้เป็นเอกภาพ มีเหตุผลมาจากความพยายามที่จะหลีกเลี่ยงการใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวของลูกจ้างนั่นเอง ดังนั้นความสัมพันธ์ในองค์การควรมีรูปแบบของความสัมพันธ์ที่เป็นทางการเท่านั้น

6.3.6 ความเป็นสายอาชีพผู้บริหารในระบบราชการคือมีอาชีพ ที่ทำงานภายใต้เงินเดือนประจำ และมุ่งพัฒนาวิชาชีพแห่งตนในองค์การ มีใจเจ้าของหรือผู้ประกอบการแต่อย่างใด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีลักษณะเดียวกัน คล้ายคลึงกัน ที่สามารถเทียบเคียงกับการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ โพนพิสัย จังหวัดหนองคาย ดังนี้

เกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการปฏิบัติงานและปัญหาในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลโดยส่วนรวม และจำแนกตามสภาพเห็นว่า การปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมแล้วเป็นรายด้านทั้ง 3 ด้าน มีการปฏิบัติงาน

อยู่ในระดับมาก ยกเว้นพนักงานส่วนตำบล เห็นว่ามีการปฏิบัติเป็นรายด้าน 3 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการบริหารการเงินการคลังและด้านการบริหารงานโยธา โดยมีรายชื่อปฏิบัติอยู่ในระดับมากหรือระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับ ในแต่ละด้านดังนี้ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลมีการปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนตามกฎหมาย กำหนด กำหนดสมัยประชุมประจำปีเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นอย่างดี มีการติดตามผล การปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการจัดการจัดทำระบบบัญชี การอนุมัติเงินงบประมาณต่าง ๆ ในรอบปี การจัดทำบัญชีราย รับรายจ่าย มีความถูกต้องตามระเบียบกำหนด มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการเก็บรักษาเงิน ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับงานโยธา เป็นผู้มีความรู้และมีความเหมาะสมกับหน้าที่การงาน และการออกแบบสอบถามสามารถปฏิบัติได้ทันเวลาที่กำหนด

เรวัต สมบัติทอง (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ตโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ตที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ชลพรรษ คีมา (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับต่ำ ระดับปานกลาง และระดับสูง คิดเป็นร้อยละที่ใกล้เคียงกัน คิดเป็นร้อยละ 30.1, 32.4 และ 37.5 ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีผลการปฏิบัติงานด้านสำรวจปัญหาและความต้องการประชาชนมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านควบคุมฝ่ายบริหาร ด้านให้ข้อมูลข่าวสาร และมีความผลการปฏิบัติงานด้านประสานงาน ติดตามผลักดัน โครงการน้อยที่สุด

เมื่อวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ประสบการณ์การฝึกอบรม ความสามารถรับรู้และถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจในบทบาท การรับรู้ในสิทธิและประโยชน์ขอประชาชน ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ความสัมพันธ์กับประชาชน การสนับสนุนทางสังคม ทั้งนี้ตัวแปรอิสระทุกตัวที่นำมาศึกษาร่วมกันอธิบายการผันแปรผลการปฏิบัติงานของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ประมาณร้อยละ 53.55

อนันต์ เดชโยธิน (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับคือ ด้านส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการด้านคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านบำรุงรักษาศิลปประจาริตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ด้านรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านจัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบกและด้านส่งเสริมการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม ส่วนปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ข้อเสนอแนะแนวทางเพื่อการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดสรรงบประมาณให้ครอบคลุมการพัฒนาในด้านต่าง ๆ และพิจารณาโดยองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ขนาดของประชากร พื้นที่ และสภาพท้องถิ่น ควรจัดฝึกอบรมให้แก่บุคลากรให้สามารถนำไปปฏิบัติงาน ได้จริงในลักษณะการฝึกอบรมแบบเข้ม ควรให้มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการดำเนินงานและแก้ไขปัญหายุ่งยาก ร่วมกัน

ชาติชาย โพธิ์วิไลศิริกุล (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาศักยภาพสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ไม่เคยและไม่ได้รับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 73.4 สภาพปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนที่เป็นปัญหาสำคัญที่สุดคือ ปัญหาของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ของตนเองต่อการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ปาลชนิต วรวงศ์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลหญิงในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า อบต.หญิงส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.00 มีสถานภาพแต่งงานคิดเป็นค่าร้อยละ 62.00 มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าคิดเป็นค่าร้อยละ 53.00 อาชีพส่วนใหญ่เป็นแม่บ้านคิดเป็นค่าร้อยละ 28.00 มีรายได้เฉลี่ย 27,599 บาท มีรายได้ระหว่าง 10,000 บาทและน้อยกว่า (10,000 บาทลงมา)

คิดเป็นค่าร้อยละ 36.00 และร้อยละ 50.0 เข้ามาดำรงตำแหน่งจำนวน 4 ปีขึ้นไป ส่วนการมีส่วนร่วมในการพัฒนา ท้องถิ่น ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก โดยมีส่วนร่วมวางแผน/ตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = .80$) รองลงมาคือส่วนร่วมดำเนินการมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = .73$) และส่วนร่วมประเมินมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = .70$) ตามลำดับ ยกเว้นการมีส่วนร่วมในด้านทรัพยากรธรรมชาติ พบว่ามีส่วนร่วมในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน คือร่วมการวางแผน/ตัดสินใจ ($\bar{X} = .66$) ร่วมดำเนินการ ($\bar{X} = .55$) และร่วมประเมินผล ($\bar{X} = .49$) นอกจากนี้ยังพบว่ามีส่วนร่วมประเมินผลในการส่งเสริมอาชีพและรายได้ในระดับปานกลางอีกด้วย ($\bar{X} = .46$)

ประจักษ์ วงศ์ปัญญา (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประเมินผลอยู่ในระดับสูง ส่วนประชาชนในพื้นที่ ประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง การที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีประสบการณ์ในการร่วมงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลมาก่อน และได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างหน้าที่ และบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับดี ส่วนประชาชนมีความรู้ดังกล่าวในระดับปานกลางสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในระดับมาก ประชาชนมีส่วนร่วมในระดับน้อย

สัมฤทธิ์ สุขสงค์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลจากการวิจัยพบว่า

1. ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ มีประสิทธิผลการบริหารอยู่ในระดับต่ำ เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีระดับประสิทธิผลปานกลางรวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก และด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชนและผู้สูงอายุ มีระดับประสิทธิผลต่ำ รวม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบำรุงรักษาและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร ด้านการจัดให้มีน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค ด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดให้มีและ

บำรุงรักษาทางระบายน้ำ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางเดิน ที่สาธารณะและการกำจัดขยะมูลฝอย และด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เรียงตามลำดับค่าสัมพันธ์ ได้แก่ การกำกับดูแลตรวจสอบความสามารถด้านการบริหารงานคลัง การทุจริตคอร์รัปชัน การประสานงานพฤติกรรมผู้นำและการมีส่วนร่วมของประชาชน เมื่อพิจารณาจากทศทางสัมพันธ์ พบว่า การทุจริตคอร์รัปชัน มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนปัจจัยอื่น ๆ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก โดยปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวสามารถอธิบายการผันแปรของประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ร้อยละ 87.2

3. ปัญหาการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล มีปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากรและด้านการตรวจสอบ มีปัญหาในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านระบบการตรวจสอบ

วินัย นาสูงชน (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 4 และชั้น 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจสังคม โครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำ การเมืองการบริหาร สาธารณสุข การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขององค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 4 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 5 การดำเนินงานด้านสังคม โครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำ การเมืองการบริหาร สาธารณสุข ศาสนาและวัฒนธรรม และด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง แต่การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับต่ำ เมื่อเทียบการดำเนินงานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 4 และชั้น 5 แล้วพบว่า การดำเนินงานโดยภาพรวมด้านสาธารณสุขและด้านทรัพยากรธรรมชาติ แลละสิ่งแวดล้อม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 4 มีระดับการดำเนินงานมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 5

วิวัฒน์ ศรีแก้ว (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารองค์การส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อบทบาทการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม มีจำนวน 1 ปัจจัย คือ ความกระตือรือร้น บทบาทการปฏิบัติงานของ

คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคามอยู่ในระดับมากที่สุด คือการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ระดับมาก คือการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล ระดับปานกลาง คือ การบำรุงรักษาศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ส่วนความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดมหาสารคาม ในด้านปัญหาการทำงานส่วนมากเกิดจากการขาดความร่วมมือจากชุมชน หน่วยงานราชการไม่มอบอำนาจหรือถ่ายโอนงบประมาณจากรัฐบาลให้เพียงพอโดยมีข้อเสนอแนะให้ประชาชนและหน่วยงานราชการให้ความสำคัญในการช่วยกันแก้ไขปัญหาและการจัดหางบประมาณสนับสนุนให้มากกว่าเดิม

คุณวราวุฒิ ไชยคำภา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคามผลวิจัยพบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลโดยส่วนรวมเห็นว่า มีการดำเนินการตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคามโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีการดำเนินงานอยู่ 3 ด้านคือ ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นด้านการจัดให้มีการบำรุงทางบก และด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน คือ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางเดิน ที่สาธารณะและการกำจัดขยะมูลฝอย ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชนและผู้สูงอายุ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมคณะผู้บริหาร และพนักงานส่วนตำบล เห็นว่ามีการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคามโดยรวมและเป็นรายด้าน 7 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่พนักงาน ส่วนตำบลเห็นว่าการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นมากกว่าคณะผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สวาท ศิริโกมุท (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอกอซุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ต่อการกระจายอำนาจและกานถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่าระดับในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ระดับความพึงพอใจของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเขตปกครอง

ส่วนท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมากเรียงจากมากไปหาน้อยคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว ข้อเสนอแนะทั่วไปต่อการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนภารกิจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในแต่ละด้านมีดังนี้ ด้านโครงสร้างพื้นฐานมีผู้เสนอแนะอยากให้มีการขุดลอกแหล่งน้ำในพื้นที่ ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีผู้เสนอแนะควรมีการจัดตั้งกลุ่มพัฒนาอาชีพตำบล ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย มีผู้เสนอแนะให้องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีเวรยามประจำหมู่บ้าน ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว มีผู้เสนอแนะให้มีการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวของตำบล ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม มีผู้เสนอแนะให้องค์การบริหารส่วนตำบล ควรเข้าไปดูแลที่สาธารณะประโยชน์ของตำบล ไม่ให้ใครเข้าไปบุกรุก ด้านศิลปะวัฒนธรรม จารีต ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีผู้เสนอแนะให้องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมการอนุรักษ์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

พัฒนา มาตาศะศรี (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดร้อยเอ็ด มี 1 ปัจจัย คือ ปัจจัยระดับการศึกษา ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะทั่วไปในการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด ส่วนใหญ่ได้แก่ ต้องการให้รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณ และความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ให้กับหน่วยงานในท้องถิ่นให้มากขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลต้องการจัดให้มีการบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก แต่งบประมาณไม่เพียงพอ และรัฐบาลควรจัดงบประมาณในการจัดซื้อรถดับเพลิงให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในท้องถิ่น

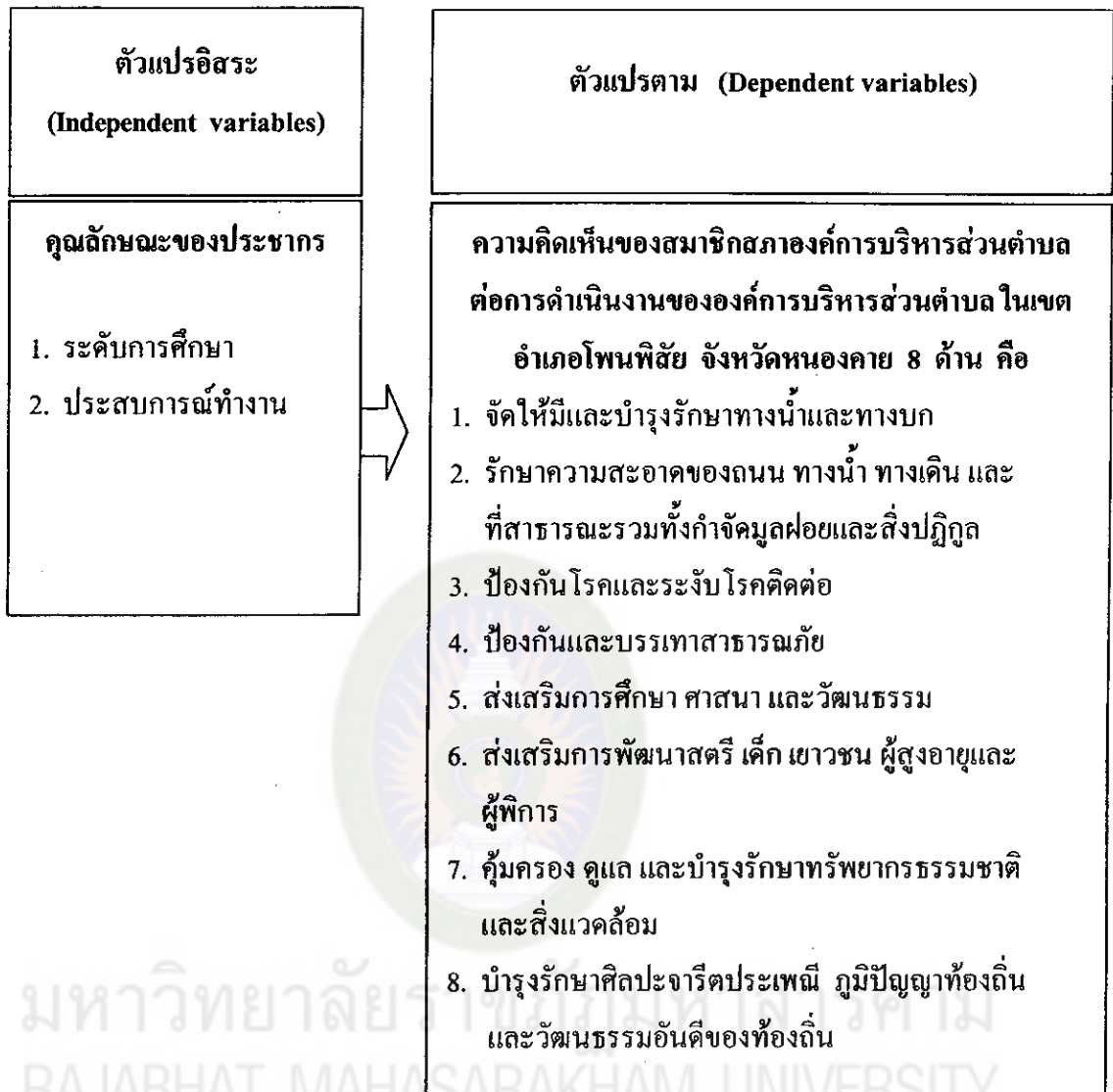
พิชัย วัฒนกิตติกุล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 5 ด้าน คือ ด้านการบำรุงรักษา ศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นด้านการคุ้มครอง

และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำ และทางบก ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การป้องกันและระงับโรคติดต่อ และมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการรักษาความสะอาดของ ถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชนและผู้สูงอายุ และผู้พิการ และด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ปัญหาในการดำเนินงานคือ งบประมาณจำกัดไม่สามารถสร้างถนนที่ได้มาตรฐาน ได้ทันความต้องการและความเดือดร้อนของประชาชน สามารถจัดหาที่ดินทิ้งขยะเพิ่มได้ ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ขาดการสนับสนุนด้านครูฝึกอาชีพของกลุ่มสตรี งบประมาณด้านการช่วยเหลือสงเคราะห์คนชราและเด็กมีน้อย ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ งบประมาณด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมมีจำกัด

8. กรอบแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้กำหนดคุณลักษณะประชากรไว้ 2 ประการ ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยใช้กรอบการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล 9 ด้าน แต่ผู้วิจัยได้กำหนดการดำเนินงาน 8 ด้าน เนื่องจากด้านที่ 9 เป็นการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

จากแนวคิด ทฤษฎีดังกล่าว สามารถนำมาสร้างกรอบแนวคิดเกี่ยวกับวิจัยเรื่องความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 กรอบแนวคิดในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล